

FACIT

Matematik 4 – Repetitionsprov - Derivator

Del B – Utan miniräknare – Endast svar!

1. Derivera

a) $f(x) = 2(3x - 2)^3$

Kedjeregeln

Svar: $2 \cdot 3 \cdot (3x - 2)^2 \cdot 3 = 18(3x - 2)^2$ (1/0/0)

b) $g(x) = e^x \cdot \sin(x)$

Produktregeln

Svar: $e^x \cdot \sin x + e^x \cdot \cos x = e^x(\sin x + \cos x)$ (1/0/0)

c) $h(x) = \frac{\ln(x^2)}{x}$

Kvotregeln

Svar: $\frac{\frac{1}{x^2} \cdot 2x \cdot x - \ln(x^2) \cdot 1}{x^2} = \frac{2 - \ln(x^2)}{x^2}$ (0/1/0)

2. För den trigonometriska funktionen f gäller att en tangent med tangeringspunkt vid $x = \pi/2$ har ekvationen $y = 2x + \pi$

a) Bestäm värdet av $f'(\frac{\pi}{2})$. Svara exakt!

k-värdet

Svar: 2 (1/0/0)

b) Bestäm värdet av $f(\frac{\pi}{2})$. Svara exakt!

y-värdet

Svar: $2 \cdot \frac{\pi}{2} + \pi = 2\pi$ (1/0/0)

3. Nedan visas fem stycken differentialekvationer märkta A-E. Funktionen $y = 2e^{3x}$ är lösning till en av dem. Vilken?

A $y' + 6y = 0$

B $2y' - 3y = 0$

C $y' + 3y = 0$

D $y' - 3y = 0$

E $y' - 6y = 0$

Svar: _____ (1/0/0)

4. Prodde deriverar en produkt och förenklar korrekt sitt svar till

$f'(x) = e^{3x} (3 \ln(x) + \frac{1}{x})$

a) Bestäm ett förenklat värde av $f'(1)$

$= e^{3 \cdot 1} (3 \cdot \ln 1 + \frac{1}{1}) = e^3 \cdot (0 + 1)$

Svar: e^3 (1/0/0)

b) Vilken är produkten som Prodde deriverat?

Svar: $e^{3x} \cdot \ln x$ (0/1/0)

Längra in e^{3x} i ( )

$e^{3x} (3 \cdot \ln x + \frac{1}{x}) = e^{3x} \cdot 3 \cdot \ln x + \frac{e^{3x}}{x}$

Jämför med produktregeln

5. I en vattenpöl på ett plant golv hålls vatten med konstant hastighet. Anta att vattenpölen är så grund att den kan betraktas som en cirkel där arean hela tiden växer med $10 \text{ cm}^2/\text{s} = A'$

$$\frac{dr}{dt} = r'$$

$$A_{\text{cirkel}} = \pi r^2$$

$$A' = \pi \cdot 2r \cdot r'$$

Ta fram ett uttryck för hur mycket radien ökar, $\frac{dr}{dt}$, i det ögonblick då vattenpölen

radie är 20 cm. $= r$

$$\Rightarrow r' = \frac{A'}{\pi \cdot 2 \cdot r} = \frac{10}{\pi \cdot 2 \cdot 20}$$

Svar: $\frac{dr}{dt} = r' = \frac{1}{4\pi}$ (0/1/0)

6. Bestäm talet a om $f'(x) = -12x(4ax^2 - 2)^2$ och $f(x) = (4ax^2 - 2)^3$

Derivera $(4ax^2 - 2)^3$ med kedjeregeln

Svar: $a = -0,5$ (0/1/0)

$$\Rightarrow f' = 3 \cdot (4ax^2 - 2)^2 \cdot 8ax = 24ax(4ax^2 - 2)^2$$

Jmf. med det givna
 $24ax = -12x$
 $\rightarrow a = -0,5$

7. Av de två funktionerna $f = x^2$ och $g = \cos(x)$ kan nya funktioner bildas.

Derivera funktionerna

a) $h = f(x) \cdot g(x)$
 $= x^2 \cdot \cos x$

Svar: $2x \cdot \cos x - x^2 \cdot \sin x$ (0/1/0)

b) $h = f(g(x))$
 $= (\cos x)^2$

Svar: $2 \cdot \cos x \cdot (-\sin x) = -\sin(2x)$ (0/1/0)

c) $h = \frac{g(f(x-1))}{f(x)}$

$$= \frac{\cos((x-1)^2)}{x^2}$$

Svar: $\frac{-\sin((x-1)^2) \cdot 2(x-1) \cdot x^2 - \cos((x-1)^2) \cdot 2x}{x^4}$ (0/0/1)

8. Bestäm värdet av $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(\pi+h) - f(\pi)}{h}$ om $f(x) = e^{\sin x}$

Jmf. med derivatans def
 $\Rightarrow \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(\pi+h) - f(\pi)}{h} = f'(\pi)$

Svar: $f'(\pi) = -1$ (0/0/1)

$$f'(x) = e^{\sin x} \cdot \cos x \Rightarrow$$

$$f'(\pi) = e^{\sin \pi} \cdot \cos \pi = e^0 \cdot (-1) = -1$$

9. Derivera produkten $h(x) = f(g(x)) \cdot g(x)$

$$h' = f'(g) \cdot g' \cdot g + f(g) \cdot g'$$

$$= g'(f'(g) \cdot g + f(g))$$

Svar: $g'(f'(g) \cdot g + f(g))$ (0/0/1)

10. Derivera $y = \ln(\cos^2(2x^3))$

$$y' = \frac{1}{\cos^2(2x^3)} \cdot 2 \cos(2x^3) \cdot (-\sin(2x^3)) \cdot 3x^2$$

Svar: $-\frac{3x^2 \cdot \sin(2x^3)}{\cos(2x^3)}$ (0/0/1)

11. För f' gäller att $f'(x) = 4x^2 e^{-2x^3}$.

Bestäm ett möjligt funktionsuttryck för $f(x)$

Proverivera e^{-2x^3}

$$\Rightarrow a e^{-2x^3} \cdot (-6x^2) = -6ax^2 e^{-2x^3}$$

$$-\frac{2}{3} \cdot e^{-2x^3}$$

Svar: $-\frac{2}{3} e^{-2x^3}$ (0/0/1)

Jmf. med $4x^2 e^{-2x^3} \Rightarrow a = -\frac{2}{3}$